

her i Landet. Jeg mener derfor, at det vil være rigtigt, at dette System bliver klargjort saa tydelig som muligt. Her er foreløbig kun Tale om Esbjerg—Parleston Routen, og jeg skal ikke trætte Tinget med at male Vandet paa Bæggen, men holde mig til de 425,000 Kr., som ville blive givne i Tilskud til denne Route, forudsat at der kommer to Skibe til i Gang af samme Art som det, der kommer til i Juli Maaned, altsaa, at vi saa tre første Klasses Skibe, indrettede paa nutidsvarende Maade, til at besørge denne Fart. Hvad enten det nu bliver Staten, Landmændene eller et privat Selskab, der overtager denne Route, vil man sikkert ikke slippe med et mindre Beløb end disse 425,000 Kr., forudsat at der kræves lige saa lave Fragter som hidtil. Det er da ganske naturligt, om det Spørgsmaal kommer frem: Hvem skal betale disse 425,000 Kr., er det Benge, som falde ned fra Himlen eller fra Maanen, eller har Regeringen en Flot Gæs, som lægge Guldbæg? Disse Spørgsmaal skalde gerne besvares. Jeg tror, at vi her staa over for en Fiktion, en Indbildning af den farligste Art. Der findes nemlig Gæs af den her omtalte Art, og naar man spørger: Hvor og hvem ere disse Gæs, vil jeg ganske ærlig svare: Det er de Statsborgere, som mene, at de kunne fylde et Hul med et andet Hul, der mene, at man kan dække et Minus hos Landbruget med et Tab paa Eksportdriftskontoen. Det er det, man gør Forsøg paa gennem Subventionen, og det er dette, som efter min Mening er saa overordentlig farligt og uheldigt. Jeg nævnedes for, at der allerede har været Tanker fremme om Statsubvention, eventuel Statsdrift, paa andre Router. Det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgfreds (Keergaard) udtalte i Gaar, at han godt kunde være med til Statsdrift paa en Route, og det ærede Medlem for Køge (Alberti) udtalte sig i lignende Retning. Fornylig saa jeg derhos i „Nationaltidende“ en Fremstilling, der gaar ud paa det samme, nemlig at udtale Ønsket om, at Staten skal støtte forskellige Eksportrouter ved Subvention. Jeg mener imidlertid, at vi under de nuværende uheldige Forhold inden for Landbruget og ogsaa inden for forskellige andre Erhverv, bør betragte det som den første og vigtigste Betingelse for, at vi kunne komme over Krisen paa en heldig Maade, at vi paa alle Omraader føre et rent, klart og ærligt Regnskab. Men Statsubvention er simpelt hen et Forsøg paa at tilfløre Regnskabet, saa at det bliver uforstaaeligt for Publikum. Man søger at skaffe sig Fordele ad denne Vej, som dog i Virkeligheden opløser sig i

Taaage, som kun er en Illusion. Jeg tror ikke, man kan komme frem ad den Vej. Hvorledes kan nu da denne Sag ordnes? Jeg vil dertil svare, at vi have hidtil ydet en Subvention, og jeg mener, at det er forsvareligt under de nuværende daarlige Tider at bevare det, vi have, men ikke gaa videre. Efter Udtalelser, jeg har hørt her i Tinget angaaende den daarlige Tilstand, i hvilken Varerne over Esbjerg blive befordrede til det engelske Marked kan jeg ikke se rettere, end at, naar man kunde besørge Eksportforretningen ved tre udmærkede Skibe — faaledes at alle Varerne kom over til England i en bedre Kondition end hidtil, og vi altsaa undgaa de Tab, som tidligere ere fremkaldte ved, at Varerne ere komne derover i en slet Tilstand — naar det var Tilfældet, kan jeg ikke se, at man ikke skalde kunne yde en Fragtforhøjelse af $\frac{1}{4}$ Ore pr. Pd., der, for en Varemængde af 50,000 Tons netop vil være stor nok til at dække det Understud af 250,000 Kr., som vil fremkomme ved, at man sætter 3 ny Skibe i Fart. Jeg mener altsaa, at man i Stedet for at yde en Subvention eller et Driftstilskud af 425,000 Kr. aarlig bør forhøje Fragten med $\frac{1}{4}$ Ore pr. Pd., og dermed vil Sagen være ordnet paa den heldigste Maade. Det kan se ud, som om Landbruget havde Fordel af, at der blev ydet en stigende Subvention, men jeg kan ikke se, at det er rigtigt og begrundet. Jeg ser det nemlig saaledes, at vort Landbrug er vort Hovederhverv, og jeg tror, at de forskellige Byrder, der lægges paa de forskellige Klasser i vort lille Samfund, til sidst med ubetinget Sikkerhed ville komme til at ramme Fundamentet, nemlig Agerbruget. Jeg tror, at Udgifter, som synes at være til Fordel for Landbruget, let ville kunne blive til Glæde for det, idet de i sidste Instans kunne komme til at tynge med større Vægt, end de repræsenterer. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgfreds (M. Klausen) omtalte den dominerende Stilling, som det forenede Dampskibsselskab har indtaget her i Landet, og det kan ikke nægtes, at dette Selskab har indtaget en saadan Stilling, men der er dog adskillige andre Momenter at tage Hensyn til. Vi have i mange Forhold et meget snævert Syn, og det skyldes vort Lands Lidenhed. Men jeg synes, det er heldigt, at der har været nogle Personligheder, der have kunnet skabe noget større. At disse store Foretagende have Ulemper, er sikkert, men det forbadser mig, at man tillægger disse Ulemper saa stor Betydning over for dette dominerende Selskab, naar man